

Év végén – meghökkentő ötletek

2003. december 30.

National Geographic Online

Fura híreink közös vonása, hogy az érzékeléssel kapcsolatosak, legyen szó akár a Föld közepébe juttatandó szondákról, akár a szórópalackos harisnyáról.

Kétségteljesen 2003 legfurcsább ötletei közé tartozik a japánok által kifejlesztett ételszimulátor, a harisnya-spany, a férfiak számára készített sminkkészlet vagy az úgynevezett Verne Gyula projekt, a Föld közepének atomrobbantással való kifürkészésére szőtt terv.

A Verne Gyula projekt

A Föld közepének megismeréséről szóló álom valószínűleg ugyanolyan régi, mint annak a felfedezése, hogy a Föld gömb alakú, tehát közepe is van. Idén májusig, amíg a Caltech, a híres kaliforniai műszaki egyetem professzora, David Stevenson elő nem állt javaslatával, mindez olyan álmodozók birodalma volt, mint Verne Gyula.

A tudós egyébként nem feltétlenül a Föld kellős közepébe akar befúrni, hanem bolygónk olvadt külső magjába. Persze azért ez sem tűnik egyszerűnek: a hőmérséklet arrafelé például 4000 Celsius fok körüli, ám még ennél is drasztikusabbak a nyomásviszonyok. A Föld felszínéhez képest ebben a belső övezetben 3,5 milliószor nagyobb nyomás uralkodik! Bár ez a zóna „csupán” 2800 kilométer mélyen van a Földben, rendkívül kemény szikla- és kőzetrétegeket kellene átfúrniuk a kutatóknak.

Stevenson a gravitáció erejét szeretné kihasználni ahhoz, hogy a Föld közepébe juttassa műszereit. Óriási tömegű, mintegy 100 millió kilogramm, vagyis százezer tonna olvadt vasat szeretne összegyűjteni – például Izlandon –, ahol a Föld hideg, legkülsőbb része vékonyabb.

Ezután Stevenson azt javasolja, hogy kezdjenek el ásni, vagy robbantsanak fel egy atombombát. A forró vasat beleöntenék abba a részbe, amelyet így vágtak a Föld köpenyébe. A vasolvadékba különleges ötvözetekből készült szondákat „kevernének”. A szondák körülbelül egy grapefruit nagyságát érhetnék el, és aztán a gravitáció miatt süllyedő vasolvadékkal együtt körülbelül egy hét múlva érnék el a Föld közepét.

A behelyezett szondák akusztikus jeleket továbbíthatnának ekkor a mélyben uralkodó viszonyokról: a vegyi összetételről és a folyadékok dinamikájáról. Az adatok révén a geológusok olyan kérdésekre is választ kaphatnának, hogy miként keletkezett a Föld – írja a The New York Times, amely azért alapvetően skeptikus marad az ötlet kivitelezhetőségét illetően.

Ételszimulátor

Egy, a japán Cukubai Egyetemen 2003-ban rendezett technológiai konferencián tudósok ételszimulátort mutattak be. A szerkezet külsőre egy elektromos fogkefe és egy félelmetes fogorvosi műszer keveréke, feltalálói szerint képes az egyes ételek ízét, érzetét, sőt még a beljük harapás hangját is utánozni.

Ahhoz persze, hogy szimulálni tudják a tudósok egy bizonyos étel hatását, először elemezniük kell magának az élelmiszernek a „viselkedését” a szájban. Vagyis meg kell tapasztalniuk, analizálniuk kell az élelem elfogyasztásának „következményeit”. Ehhez speciálisan elkészített szenzorokat, érzékelőket helyeznek el a szájban, hogy megmérjék, milyen erő kell az étel átharapásához és azonosítsák azokat a fontosabb kémiai komponenseket, amelyek megadják az étel sajátos ízét. Ugyanakkor egy kis mikrofonnal rögzítik, hogy milyen hallható vibrációkat bocsát ki az ember állkapcsa működés közben.

Miután ezeket a részleteket összegyűjtötték, továbbítják az ételszimulátorba. Amikor a „virtuális evőgép” harapni kezd, a szimulátorban lévő kicsiny motor a

szimulált étel ellenállását utánozva működésbe lép. Ezalatt egy csőből különböző vegyületekből álló „koktélt” fecskendeznek be. A koktél olyan íz kombinációt reprodukál, amelyet a szimulált étel – ismét hangsúlyozzuk: a feltalálók szerint.

Az íz kombináció egyébként a japánoknál egy kicsit bonyolultabb dolog, mint nálunk: míg az európaiak négy alapízt különböztetnek meg, ők ötöt. Az édes, a savanyú, a keserű és a sós mellett a „finom hússágra” is figyelnek, ezt „umaminak” hívják. Az illúzió teljessé tételéhez tartozik az is, hogy egy beépített hangszóró a rágásnak megfelelő hangokat ad ki.

A tervezők azt sugallják, hogy a szimulátor segítségével a fiatalok jobban megérthetik az idősebbek „harapási nehézségeit”. Más szóval: a szimulátor nemcsak ahhoz segíti hozzá az embereket, hogy kaviárt egyenek bankszámlájuk lecsapolása nélkül, hanem elmélyíti az intergenerációs megértést is...

Smink férfiaknak

Jean Paul Gaultier megalkotta Tout Beau fantázianeű dekokozmetikum családját. Ez az első olyan sminkkészlet, amely kifejezetten férfiak számára készült.

A termékek között található barnító púder, korrektor, szemceruza valamint ajakbalzsam három árnyalatban: természetes, világos bőrszínű és homokszínű. Gaultier sajtóközleménye szerint ezek a segédeszközök hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a férfiak is hangsúlyozhassák arcuk előnyösebb vonásait, és még jóképűbb hatást keltsenek.

A szépítőszeres csomagolása igen figyelemreméltó. A púder és a hozzávaló ecset fényes fekete kocka alakú tartóban van, ami igencsak hasonlít a vezető beosztású férfiak asztalán gyakran megtalálható díszekhez. A körömerősítő lakk szövegkiemelőre emlékeztet, a korrektor és a szemceruza pedig egy márkás golyóstollcsalád kiköpött mása.

Harisnya-spray

Februárban a Nissin Medico nevű tokiói cég piacra dobta a flakonba zárt harisnyanadrágot. A termék lényegében egy olyan festék, amely a lábra fecskendezve megtévesztően emlékeztet a nylonharisnyára.

Felfedezőjét, Yoshiumi Hamadát egyik hölgyismerőse ihlette meg, aki arra panaszkodott, hogy munkahelyén még a legnagyobb melegben is harisnyát kell hordania (Japánban számos cég várja el munkatársnőitől, hogy minden esetben viseljenek harisnyanadrágot).

Az ál-ruhadarab egyelőre csupán a távol-keleti országokban kapható. Egy flakon ára mintegy 15 USD (körülbelül 3100 Ft), és 10-15 napra elegendő „harisnyát” tartalmaz. A nap végén a spray szappannal és szivaccsal lemosható, és a hirdetés szerint nagy előnye, hogy sohasem szorít. Bár sajnos halszákamintás és skótkockás változat nem kapható, az AirStocking fantázianeű termék rendelkezésre áll bronz, terrakotta és természetes színekben (ez utóbbi azt jelenti, hogy valamit a lábunkra fújunk csak azért, hogy úgy tűnjön, mintha semmi nem lenne rajta).